

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 4. 12. 2024

Správne konanie: 0107/SKO/2024
Predmet: § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania: MAC TV s.r.o.
Správny orgán: Rada pre mediálne služby

Dátum: 26. 11. 2024

NÁVRH UZNESENIA:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách) (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) rozhodla, že účastník správneho konania č. 0107/SKO/2024, MAC TV s.r.o., Brečtanová 1, 831 01 Bratislava, IČO: 00 648 322

porušil

povinnosť ustanovenú v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

tým,

že na programovej službe JOJ 24 dňa 2. 5. 2024 o cca 15:00 hod. odvysielal program *Noviny*, a v rámci neho spravodajský príspevok s názvom „*Mazáka odvolali zo Súdnej rady SR*“, ktorý obsahoval kritické vyjadrenia riaditeľky občianskeho združenia VIA IURIS k návrhu kandidáta Štefana Harabina na člena Súdnej rady Slovenskej republiky, a to bez toho, aby príspevok obsahoval alebo sprostredkoval vyjadrenie Slovenskej národnej strany ako navrhovateľa, čím prišlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 134 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona**

Podľa § 135 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z. „Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.“

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.

T: 18. 12. 2024

Z: PO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu výsledok prešetrenia podnetu.

T: 16. 12. 2024

Z: PO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 3. 7. 2024 prijala uznesenie o začatí správneho konania č. 0107/SKO/2024 voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. (ďalej len „účastník konania“) vo veci možného porušenia **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe JOJ 24 dňa 2. 5. 2024 o cca 15:00 hod. odvysielal program *Noviny*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 24. 7. 2024, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 0107/SKO/2024. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu sú dostatočné pre presné a úplné zistenie

skutočného stavu veci. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bola kópia záznamu vysielania programu *Noviny* odvysielaného na programovej službe JOJ 24 dňa 2. 5. 2024 o cca 15:00 hod. a prepis/popis skutkového stavu.

Pretože účastník konania v stanovenej lehote svoje stanovisko nezaslal, Rada listom evidovaným pod č. 02921/2024 zo dňa 13. 9. 2024 opätovne vyzvala účastníka konania na vyjadrenie sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní.

Opätovná výzva na vyjadrenie sa k správne konaniu bola účastníkovi konania doručená dňa 18. 9. 2024.

Vyjadrenie účastníka konania k predmetnému správne konaniu nebolo Rade doručené.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: *Noviny*

Deň vysielania: 2. 5. 2024

Čas vysielania: 15:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

14:59:51 začiatok záznamu

pokračovanie programu *Počasie*

14:59:58 Popoludnie naživo s JOJ24

15:00:09 začiatok programu *Noviny*

Prehľad správ:

Nesmie komentovať riaditeľa ZŠ

Odložené na neurčito

Dolinková o odvolávaní

Správy:

1. Nesmie komentovať riaditeľa ZŠ

2. Rozhodovanie odložené na neurčito

3. Prokurátor k hodnoteniu Černáka

4. Obhajca: hodnotenie je priaznivé

5. Reakcia syna Černákovkej obete

6. **Mazáka odvolali zo Súdnej rady SR** (začiatok príspevku cca 15:13:08)

Iveta Krupová, moderátorka: „Poslanci Národnej rady dnes odvolali z funkcie členov Súdnej rady Slovenskej republiky Andreja Majerníka a Jána Mazáka. Rozhodli o tom vo svojom tajnom hlasovaní. Bývalí členovia Súdnej rady Mazák aj Majerník odmietajú dôvody na ich odvolanie. Koaliční poslanci odvolávanie odôvodnili stratou dôvery a pochybnosťami o svedomitom výkone právomoci členov. Opozícia i odvolávaní členovia to namietali. V štúdiu JOJ sme sa spojili s pani Katarínou Batkovou, riaditeľkou Via Iuris. Pozdravujem vás.“

Katarína Batková, riaditeľka Via Iuris: „Dobrý deň, ďakujem za pozvanie.“

Iveta Krupová, moderátorka: „Sme radi že ste si našli čas. Pani Batková opozícia odvolanie dvojice sudcov kritizuje. Poslankyňa Mária Kolíková za SaS varuje, že Súdna rada ako orgán sudcovskej legitimacy na dlhšie obdobie teda stratí svoju spôsobilosť, byť jasne a dôsledne na strane čestných sudcov. Upozorňuje, že činnosti rady treba venovať pozornosť, pretože zasahuje do fungovania súdnictva. Aký je váš názor?“

Katarína Batková, riaditeľka Via Iuris: „Myslíme si, že Súdna rada je naozaj veľmi dôležitý orgán, aj my vo Via Iuris pozorne sledujeme skoro každé jedno zasadnutie a vyhodnocujeme obsah aj diskusí, ktoré prebiehajú na Súdnej rade. Rovnako tak vyhodnocujeme aj jednotlivé kroky, napríklad sme pozorne sledovali diskusiu o odvolaní pána Mazáka z postu predsedu Súdnej rady, ktoré sa udial nedávno, ale aj iné kroky, ktoré Súdna rada robí napríklad vo vzťahu k hodnoteniu majetkových priznaní sudcov, k etickým pravidlám pre sudcov alebo pri výbere sudcov. Prekladanie na iný súd a podobne. Čiže áno. Pre nás je tá tento orgán kľúčovým orgánom sudcovskej nezávislosti a jej zachovania.“

Iveta Krupová, moderátorka: „Opozícia teda viní koalíciu zo snahy ovládnuť Súdnu radu. Vysvetlenie si od koalície pýtal aj František Majerský za KDH, a rovnako tento návrh na odvolanie kritizuje aj hnutie Slovensko. Tvrdí, že nie je pravdivo odôvodnený a má pochybný právny základ. Skutočne tu bol pri odvolávaní pochybný právny základ podľa vás?“

Katarína Batková, riaditeľka Via Iuris: „Myslíme si, že áno, my sa stotožňujeme s týmto hodnotením, pretože dôvodom, veľmi jednoducho sa dá povedať, že bola skutočnosť, že pán Mazák a pán Majerník dostatočne nebránili nezávislosť súdnej moci a sudcov, pretože sa nevyjadril alebo nezaoberali vyjadrením nejakého poradného orgánu, ktorý vzniesol námietky. Avšak videli sme viackrát, kedy aj na počas rokovania Súdnej rady alebo pri diskusiách, ktoré sa viedli na Súdnej rade, tak pán Mazák ako aj Majerník vstupovali do tejto diskusie s cieľom brániť nezávislosť súdnictva, a ani doterajšie pôsobenie či už v Súdnej rade alebo mimo, nedávalo takéto dôvody pre ich odvolanie. V súčasnosti je možné odvolať členov Súdnej rady, ktorí sú nominovaní vládou, parlamentom alebo prezidentom, prezidentkou bez udania dôvodu v podstate kedykoľvek. Bolo by teda pre nás vhodnejšie, keby teda parlament pristúpil k odvolaniu z dôvodu straty dôvery, ako uvádzaním nepravdivých a lživých tvrdení o tom, že títo zástupcovia parlamentu si neplnili svedomito svoje úlohy, pretože nič tomu nenasvedčuje.“

Iveta Krupová, moderátorka: „Keď ste spomínali stratu dôvery v návrhu na odvolanie, sudcovia argumentovali v prípade Jána Mazáka hrubým zneužitím funkcie, a to na neoprávnené zbieranie informácií voči sudcom. Môže byť práve toto, tá strata dôvery?“

Katarína Batková, riaditeľka Via Iuris: „Myslíme si, že celé odvolávanie predsedu Súdnej rady, pána Mazáka, bolo veľkým ako keby problematickým krokom preto, lebo pán Mazák nemal dostatočnú prípravu. Nedá sa hovoriť o nejakom spravodlivom prístupe k nemu a bolo odôvodnené aj tým, a to sa nezakladalo podľa nás na žiadnych ako keby konkrétnych skutočnostiach, že pán Mazák by dodatočne pri príprave svojej obhajoby pre toto odvolanie vstupoval do spisov, ktoré sa vedú na Súdnej rade a toto sme považovali za niečo, čo nebolo ničím podložené. Neexistovali žiadne konkrétne indície, že by takéto konanie pán Mazák v minulosti urobil alebo do budúcnosti urobil a myslíme si, že celý ten proces nebol spravodlivý voči nemu. Samozrejme pokiaľ existujú nejaké indície na pochybenie alebo možnosti preskúmať postup predsedu Súdnej rady, je to úplne v poriadku. Myslíme si, že je potrebné vykonávať aj kontrolu pri výkone činnosti predsedu Súdnej rady, ale spôsob ani dôvod a zároveň ani rýchlosť, akou bol odvolaný pán Mazák z funkcie, si myslíme, že nebola správna, ani keby spravodlivá voči nemu.“

Iveta Krupová, moderátorka: „Pani Batková, členovia rady dali do pozornosti aj konanie, kde pán Mazák údajne mal dať protiprávne pokyn na preverenie majetkových pomerov sudkyne. A to tesne po tom, ako rozhodla o uzemnení vrtuľníka ministerstva vnútra. Malo sa to diať bez jej vedomia a tiež bez vedomia ostatných členov Súdnej rady. Sú toto relevantné argumenty? Zakladajú sa tieto výčitky na pravde alebo keďže ste spomínali, že teda nemal čas na tú svoju obhajobu, ak by ten čas mal a prebehlo by to inak, myslíte, že by vyvrátil tieto všetky dohady?“

Katarína Batková, riaditeľka Via Iuris: „No to práve nevieme, my nevieme vyhodnotiť, do akej miery sú tieto tvrdenia uvedené vo návrhu na odvolanie pána Mazáka pravdivé alebo nepravdivé. Poznáme iba jednu časť toho príbehu. My samozrejme nevieme naozaj na základe zverejnených informácií toto kvalifikovane vyhodnotiť a bolo by vhodné a potrebné, aby sa k tomu pán Mazák kvalifikovane vyjadril, aby sme to vedeli posúdiť. Čiže toto sa nám zdalo byť, ako keby nespravodlivé a neprimerane nespravodlivé voči pánovi Mazákovi pri procese toho odvolávania, že reálne nezazneli argumenty preto, lebo nebol čas pre prípravu a konkrétne zhodnotenie tých konkrétnych tvrdených okolností. Hovorím, nevieme to vyhodnotiť práve preto, lebo sme nemali možnosť počuť druhú stranu príbehu.“

Iveta Krupová, moderátorka: „Pán Mazák už avizoval, že podá ústavnú sťažnosť, čo by to mohlo prakticky znamenať v súvislosti s jeho odvolaním?“

Katarína Batková, riaditeľka Via Iuris: „V zásade takáto ústavná sťažnosť nemá odkladný účinok. To znamená, že Ústavný súd a na dodatočne môže konštatovať, že došlo k porušeniu ústavných práv pána Mazáka, ale v súčasnosti to nebráni parlamentu na to, aby zvolil nových členov Súdnej rady nominovaných a volených parlamentom.“

Iveta Krupová, moderátorka: „V prípade pána Majerníka, ktorý teda podotkol, že odvolanie člena Súdnej rady nemôže byť založené na odôvodnení, ktoré nie je pravdivé. Ako hodnotíte teda dôvody na odvolanie napríklad pána Majerníka?“

Katarína Batková, riaditeľka Via Iuris: „Myslíme si a trváme na tom, že tieto dôvody nie sú pravdivé. Viackrát to aj vysvetľoval osobne pán Majerník, dokonca na ústavnoprávnom výbore, kde sa o tomto návrhu rokovalo pred tým, ako hlasovalo plénum Národnej rady, viackrát uvádzal konkrétne dôvody, pre ktoré takéto tvrdenie nie je pravdivé, a preto si myslíme, že to je nespravodlivé voči týmto členom Súdnej rady, že na ústavnoprávnom výbore mali šancu a vysvetlili dostatočne dôvodnosť týchto otázok, ktoré sa uvádzajú v odôvodnení na ich odvolanie. A toto nebolo zohľadnené koalíciou.“

Iveta Krupová, moderátorka: „Kandidátom do Súdnej rady je teda na návrh SNS aj Štefan Harabin. Aký je váš názor na Štefana Harabina? Nemyslím tým teraz ten osobný, ale skúsme z toho profesijného hľadiska.“

Katarína Batková, riaditeľka Via Iuris: „Myslíme si, že to naozaj nie je ani náhodou vhodná nominácia na člena Súdnej rady. Máme na to niekoľko dôvodov a teda ja som prekvapená, že sudcovský členovia Súdnej rady sa zatiaľ neozvali, že nominantom za člena Súdnej rady je človek, ktorý kandidoval z prvého miesta na kandidátke politickej strany a dvakrát kandidoval za prezidenta. Jeho posledné vyjadrenia vo verejnom priestore sú čisto politického rázu, pretože už sa nedá hovoriť o tom, že pán Harabin je sudca, aj keď bývalým sudcom je, ale je omnoho viacej politikom. Takéto hlasy proti nominácii s prípadným politickým pozadím, ale hlasno zaznievali v prípade nominácie pána Gábriša do Súdnej rady, ale teraz v súčasnosti nezaznievajú. Takže naša prvá veľká výhrada je to, že pán Harabin je v prvom rade politik v poslednom období a nie sudca alebo nezávislá osobnosť. Zároveň si treba pripomenúť to, čo sa dialo počas toho, ako pán Harabin bol predsedom Najvyššieho súdu alebo predsedom Súdnej rady, keď ešte tieto funkcie boli spojené, boli sme svedkami viacerých účelových disciplinárnych konaní voči kritikom pána Harabina, priamo na Najvyššom súde, spomeňme prípad pána Paludu. Rovnako tak sme boli svedkami toho, že pán Harabin rozhodoval podľa osobných preferencií a sympatií o výške odmien pre sudcov Najvyššieho súdu. Niektorí dostali niekoľko tisíc eur, niektorí dostali 50 eur a jednoducho to sa dá považovať za vnútornú korupciu na Najvyššom súde. Jednoducho jeho konkrétne kroky, jeho minulosť pôsobenia v pozícii predsedu Najvyššieho súdu a predsedu Súdnej rady, ako aj jeho politická súčasná angažovanosť, podľa nás na túto pozíciu absolútne diskvalifikuje.“

Iveta Krupová, moderátorka: „Povedala pani Katarína Batková, riaditeľka občianskeho združenia Via Iuris. Ďakujem veľmi pekne, že ste si našli čas.“

Katarína Batková, riaditeľka Via Iuris: „Ďakujeme veľmi, veľmi pekne za pozvanie.“

15:22:43 obrazovo-zvukový predel

15:22:47-15:25:47 reklamný blok

15:25:47 obrazovo-zvukový predel

15:25:50 pokračovanie programu *Noviny*

7. Aktuálne z domova

8. Z. Dolinková o aktuálnych témach

15:33:07 obrazovo-zvukový predel

15:33:10 sponzorský odkaz

15:33:20 začiatok programu *Šport*

15:38:08 koniec programu *Šport*

15:38:08 sponzorský odkaz

15:38:18 obrazovo-zvukový predel

15:38:22-15:41:22 reklamný blok

15:41:22 obrazovo-zvukový predeľ
15:41:26 pokračovanie programu *Noviny*
9. TB: Návrh na odvolanie M. Kolíkovej

16:15:02 obrazovo-zvukový predeľ
16:15:06-16:18:11 reklamný blok
16:18:11 obrazovo-zvukový predeľ
16:18:15 oznam o programe: *Analýzy 24*
16:18:50 pokračovanie programu *Noviny*
10. Černák zostáva za mrežami
11. Reakcia syna Černákovej obete
12. Sopka vyslala varovanie
13. TB: SaS o aktuálnych témach

16:48:13 obrazovo-zvukový predeľ
16:48:17-16:51:17 reklamný blok
16:51:17 obrazovo-zvukový predeľ
16:51:21 oznam o programe: *Udalosti 17:00*
16:51:37 obrazovo-zvukový predeľ
16:51:41 sponzorský odkaz
16:51:51 začiatok programu *Šport*
16:58:44 koniec programu *Šport*
16:58:45 sponzorský odkaz
16:58:55 koniec programu *Popoludnie naživo s JOJ24*
16:59:00 začiatok programu *Bez komentára*
16:59:54 koniec programu *Bez komentára*
16:59:54 obrazovo-zvukový predeľ
16:59:57 začiatok programu *Udalosti 17:00*

Prehľad správ:

Odložené na neurčito
Nesmie komentovať riaditeľa ZŠ
Chcú odvolať Kolíkovú

Správy:

Nesmie komentovať riaditeľa ZŠ
Černák zostáva za mrežami
Reakcia syna Černákovej obete
Prokurátor k hodnoteniu Černáka

17:04:59 koniec záznamu

* * *

Podľa § 25 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný
a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,
b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

* * *

Ako bolo uvedené vyššie, správne konanie č. 0107/SKO/2024 bolo začaté z dôvodu, že účastník konania MAC TV s.r.o. na programovej službe JOJ 24 odvysielal dňa 2. 5. 2024 o cca 15:00 hod. program *Noviny*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu.

V rámci programu *Noviny* odvysielaného dňa 2. 5. 2024 bol o cca 15:13:08 hod. odvysielaný spravodajský príspevok s názvom „**Mazáka odvolali zo Súdnej rady SR**“. Tento spravodajský príspevok mal trvanie cca 9 minút. Moderátorka sa v rámci predmetného spravodajského príspevku v živom vstupe spojila s Katarínou Batkovou, riaditeľkou občianskeho združenia VIA IURIS. Hlavnou témou príspevku bolo odvolanie Jána Mazáka a Andreja Majerníka z funkcie členov Súdnej rady Slovenskej republiky. V závere príspevku moderátorka otvorila tému kandidatúry Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky. Moderátorka položila Kataríne Batkovej otázku, aký je jej názor na Štefana Harabina z profesijného hľadiska. Riaditeľka VIA IURIS následne odpovedala na otázku, cit.: „*Myslíme si, že to naozaj nie je ani náhodou vhodná nominácia na člena Súdnej rady. Máme na to niekoľko dôvodov a teda ja som prekvapená, že sudcovský členovia Súdnej rady sa zatiaľ neozvali, že nominantom za člena Súdnej rady je človek, ktorý kandidoval z prvého miesta na kandidátke politickej strany a dvakrát kandidoval za prezidenta. Jeho posledné vyjadrenia vo verejnom priestore sú čisto politického rázu, pretože už sa nedá hovoriť o tom, že pán Harabin je sudca, aj keď bývalým sudcom je, ale je omnoho viacej politikom. Takéto hlasy proti nominácii s prípadným politickým pozadím, ale hlasno zaznievali v prípade nominácie pána Gábríša do Súdnej rady, ale teraz v súčasnosti nezaznievajú. Takže naša prvá veľká výhrada je to, že pán Harabin je v prvom rade politik v poslednom období a nie sudca alebo nezávislá osobnosť. Zároveň si treba pripomenúť to, čo sa dialo počas toho, ako pán Harabin bol predsedom Najvyššieho súdu alebo predsedom Súdnej rady, keď ešte tieto funkcie boli spojené, boli sme svedkami viacerých účelových disciplinárnych konaní voči kritikom pána Harabina, priamo na Najvyššom súde, spomeňme prípad pána Paludu. Rovnako tak sme boli svedkami toho, že pán Harabin rozhodoval podľa osobných preferencií a sympatií o výške odmien pre sudcov Najvyššieho súdu. Niektorí dostali niekoľko tisíc eur, niektorí dostali 50 eur a jednoducho to sa dá považovať za vnútornú korupciu na Najvyššom súde. Jednoducho jeho konkrétne kroky, jeho minulosť pôsobenia v pozícii predsedu Najvyššieho súdu a predsedu Súdnej rady, ako aj jeho politická súčasná angažovanosť, podľa nás na túto pozíciu absolútne diskvalifikuje.*“ Moderátorka v závere poďakovala riaditeľke VIA IURIS za jej čas a následne príspevok ukončila.

Predmetom posudzovania v tomto správnom konaní je otázka, či odvysielaním spravodajského príspevku o odvolaní členov Súdnej rady Slovenskej republiky Jána Mazáka a Andreja Majerníka a kandidatúre Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorý obsahoval vyjadrenie riaditeľky občianskeho združenia VIA IURIS, Kataríny Batkovej, a to bez odvysielania vyjadrenia Slovenskej národnej strany ako navrhovateľa Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky alebo bez poskytnutia priestoru na vyjadrenie Slovenskej národnej strany, prišlo k nezabezpečeniu objektivnosti a nestrannosti spravodajského programu.

* * *

Na úvod možno konštatovať, že účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je zabezpečenie možnosti pre recipientov aby si mohli slobodne vytvoriť na predmetnú tému názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií.

Program sme analyzovali s ohľadom na kritériá objektivity, medzi ktoré vo všeobecnosti zahrňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

V predmetnom prípade je potrebné posúdiť, či boli v posudzovanom spravodajskom programe dodržané kritériá, resp. požiadavky **vyváženosti a rôznorodosti**.

Povinnosť vysielateľa odvysielat' v spravodajstve rôznorodé politické názory na určitú politicky kontroverznú tému, ktorá je predmetom spravodajstva, možno vyvodiť z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *Manole a iní v. Moldavsko* (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby „verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine“.

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Sžo 33/2013 z 3. 6. 2014 účelom ustanovenia o povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov „...je vytvorenie priestoru pre diskusiu o otázkach, ktoré sú predmetom verejného záujmu, pri súčasnom zamedzení zneužitia vysielacieho času v spravodajských a politicko-publicistických programoch na prezentovanie jednostranne zameraných informácií. Je zrejmé, že **mediálna prezentácia názorov len jednej názorovej skupiny je v demokratickej spoločnosti nežiaducim javom**, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva.“

Z rozhodovacej praxe súdov však tiež vyplýva, že požiadavky vyváženosti a rôznorodosti **nemožno uplatňovať mechanicky a šablónovito**, ale uplatnenie týchto požiadaviek sa musí **prispôbiť špecifickým okolnostiam konkrétneho prípadu**, napr. téme programu alebo typu programu. Najvyšší súd SR vo vyššie citovanom rozsudku sp. zn. 3 Sžo 33/2013 uviedol: „*Pojmy objektívnosť a nestrannosť sú pružnými právnymi pojmami, ktoré nie je možné presne právne definovať, ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu, na ktorý sa aplikuje právna norma. Tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh prípadov, keďže jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie.*“

Vzhľadom na absenciu ďalšej obdobnej judikatúry slovenských súdov, ktorá by sa špecificky zaoberala predmetnou problematikou je možné v rámci komparatívnej právnej argumentácie poukázať na rozsudky Najvyššieho správneho súdu ČR. Tieto interpretujú podobnú právnu úpravu, resp. zákonnú požiadavku „objektivity a vyváženosti“ spravodajských a politicko-publicistických programov zakotvenú v českom právnom poriadku. Relevancia použitia judikatúry českých súdov je okrem obdobnej právnej úpravy podporená aj skutočnosťou, že ide o členský štát EU. V harmonizovaných oblastiach je judikatúra iných členských štátov EU použiteľná ako návod pre rozhodovanie v podobnej veci. V neposlednom rade zohráva rolu aj podobnosť právnej kultúry a jazyková blízkosť.

Porovnaniu požiadavky vyváženosti spravodajstva a politickej publicistiky sa venoval aj Nejvyšší správní soud České republiky vo svojom rozsudku č. k. 7 As 36/2012-24 zo dňa 3. 4. 2012, v ktorom súd uviedol: „*K pojmům zpravodajství a publicistika, jakož i objektivita a vyváženost, se podrobněji vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 5. 2010, č. j. 3 As 6/2010 - 71. Vyšel především z žurnalistické doktríny (...), podle níž je úkolem zpravodajství pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události, kdežto účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak získávat, přesvědčovat a vybízet. Smyslem zpravodajství je tedy výlučně veřejnost nezaujatě informovat, teprve cílem publicistiky je veřejné mínění ovlivňovat. Objektivita je základním požadavkem kladeným na zpravodajství, které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře. Ústřední charakteristikou takového postupu je ověřování pravdivosti výpovědi. Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje správnost (přesnost), transparentnost (uvádění pramenů) a věcnost (absence vlastních hodnocení). Nevyvážeností je pak skrytá forma stranickosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány ve prospěch názorů jiných. Zásada vyváženosti tak spočívá v požadavku na rovnoměrné zastoupení politických alternativ, co do rozsahu a úpravy zpravodajství. **Důraz na důsledné dodržování zásad objektivity a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než v případě pořadů publicistických. Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice z povahy věci neuplatní vůbec. Míra tolerance vůči případným prohrěškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivity a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický či o zpravodajskou relaci.***“

(...)

Vzhľadom k tomu, že zásada objektivity bola v danom prípade porušená v poriadku spravodajskom, lze takové pochybení dle názoru Nejvyššího správního soudu hodnotit jako relativně závažnější, než stalo-li by se tak v poriadku politicko-publicistickém.“

Podľa odbornej literatúry, pojem „objektivita“ „*môže znamenať protikladné pojmy, ako napríklad presnosť a vyváženosť. Ak je správa presná, potom nemusí byť vyvážená; a ak je vyvážená (medzi rôznymi konkurenčnými názormi), potom nemusí byť presná.*“ (HEARNS-BRANAMAN, J: Journalism and the Philosophy of Truth. Beyond Objectivity and Balance. Routledge, 2016). Presnosť/pravdivosť na jednej strane a vyváženosť na druhej strane sa teda môžu navzájom za istých okolností aj vylučovať. Pri nesporných či preukázaných faktoch musí preto byť dôraz na pravdivosti a presnosti, a nie na vyváženosti. Vyvažovanie preukázaného faktu, alebo faktu, na ktorom je široký odborný konsenzus, by totiž znamenalo skresľovanie reality alebo relativizáciu pravdy, čo by bolo v priamom rozpore s požiadavkou objektivity. **Ak sú však prezentované kontroverzné alebo doposiaľ nepreukázané fakty, vtedy treba klásť dôraz skôr na vyváženosť.**

Princíp, že v prípadoch **kontroverzných politických tém alebo politických sporov** by žiadna zo strán politického sporu nemala byť v spravodajskom programe znevýhodnená, možno zo zákonnej požiadavky objektivity, nestrannosti a vyváženosti vyvodiť, avšak tento princíp je v niektorých právnych úpravách aj výslovne zakotvený. Napríklad podľa § 31 ods. 3 českého zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání *„Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivity a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“*

Na základe vyššie uvedeného možno skonštatovať, že je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že **požiadavka vyváženosti spravodajstva neznamena „mechanickú“ vyváženosť**, v zmysle ktorej by museli dostať úplne rovnaký priestor zástancovia dvoch veľmi vyhranených a protichodných, resp. polaritných názorov, pretože vynucovanie takejto „mechanickej“ vyváženosti by bolo založené na mylnom predpoklade, že „pravda je uprostred“, čo by v konečnom dôsledku mohlo viesť k skresleniu objektívneho obrazu reality alebo k podpore pozícií, ktoré sú v rozpore so všeobecne uznávanými hodnotami. Snaha niektorých médií o mechanickú vyváženosť, ktorá sa prejavuje takým spôsobom, že sa mechanicky poskytne rovnaký priestor na vyjadrenie dvom veľmi vyhraneným a protichodným pohľadom, pričom sa neprihliada na relevanciu jednotlivých názorov alebo na všeobecne uznávané hodnoty, býva často predmetom kritiky v odbornej literatúre (napr. McNair, B.: Sociologie žurnalistiky. Praha: Portál, 2004. s. 72-73; Remišová, A.: Etika médií. Bratislava: Kalligram, 2010, s. 210).

Odborná literatúra tiež uvádza: *„...bezduché prednesenie argumentov oboch strán je pri snahe o maximalizovanie objektivity nielen neúčinné, ale je aj jej prekážkou. ...je absurdné navrhovať, ako to urobil jeden program BBC, že „by mohol existovať neutrálny postoj k vykorisťovaniu a rasizmu“.“¹*

Odborná literatúra k problému mechanickej vyváženosti tiež uvádza: *„...nestrannosť býva vykládaná a uplatňovaná s odkazom na vytvárení „rovnováhy“ tím, že je poskytnut stejný čas opozičním politickým názorům. (...) To v praxi znamená, že pokud novinář použije jako zdroj politika z vládnoucí politické strany, pak je nezbytné citovat také zástupce opoziční strany, protože tímto novinář docílí nepředpojatého zpracování tématu. Podobně, pokud se novináři zabývají kontroverzním tématem, je obvyklé citovat alespoň dva protichůdné názory.“ (Wahl-Jorgensen et al., 2017, s. 785). Takový postup je ovšem problematický (...) 1. Strany či názorové skupiny nemají vždy stejnou váhu a navíc na události je možné nahlížet z více než dvou stran. Takový postup v důsledku vytváří zpravodajství plné konfliktů*

Boudana, S.: A definition of journalistic objectivity as a performance. Media, Culture & Society 33(3), 2011, s. 394.

a kontroverzí, a to i v situacích, „které jsou ve skutečnosti konsenzuální, jako například debaty vědců o změnách klimatu (...)“ (Wahl-Jorgensen et al., 2017, s. 785).“ (Křeček J. a kol.: Vyváženost ve vysílání. Praha: Grada, 2022, s. 26 – 27).

Z vyššie uvedených východísk vyplýva, že mechanická vyváženost pri informovaní o témach týkajúcich *aktuálnej verejnej politiky*, teda nie je žiadúca. Odborná literatúra k tomu uvádza: „*Vyloučit je nutno mechanickou aplikaci vyváženosti a počítání konkrétního času věnovaného každé ze zainteresovaných stran, což judikatura přesvědčivě potvrzuje. Podobně na její chápání nahlíží také mediálně-vědný diskurz. Mít v každém zpravodajském či publicistickém pořadu zástupce všech parlamentních stran, přestože k tématu nemají co říci, nedává smysl a je to právě důsledek mechanistického přístupu.*“²

* * *

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je potrebné rozlišovať, či je vyjadrenie **skutkovým tvrdením** (tvrdením nejakého faktu), alebo či je **hodnotiacim úsudkom**. Je podstatné, či obsahom vyjadrenia sú empiricky overiteľné fakty, teda konštatovanie určitej objektívnej skutočnosti, alebo či má vyjadrenie charakter hodnotiaceho úsudku, t.j. subjektívneho názoru či postoja.³ Skutkové tvrdenie (nazývané aj „fakt“) je teda tvrdenie, o ktorom možno jednoznačne povedať, že je pravdivé alebo nepravdivé. Hodnotiaci úsudok (resp. názor, postoj, hodnotenie) je naopak tvrdenie, ktorého pravdivosť sa nedá objektívne preukázať a nemôže sa ani vyžadovať, aby bola pravdivosť hodnotiacich úsudkov preukázaná. **Hodnotiace úsudky preto požívajú vysokú mieru slobody prejavu.**

Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva však vyplýva, že aj hodnotiaci úsudok môže byť excesom a nemusí byť chránený slobodou prejavu – a to najmä vtedy, keď hodnotiaci úsudok nemá faktický (skutkový) základ, z ktorého by mohol byť vyvodенý. **Hodnotiaci úsudok však požíva vysokú mieru slobody prejavu, ak reálne existuje faktický (skutkový) základ, z ktorého bol tento hodnotiaci úsudok vyvodенý.** Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva však zároveň vyplýva, že **pri uvádzaní názorov či hodnotiacich úsudkov nie je vždy potrebné súčasne výslovne uviesť aj fakty, na ktorých sa hodnotiace úsudky zakladajú.** Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí *Otegi Mondragon v. Španielsko* uviedol, že „*povinnosť uviesť skutočnosti na podporu hodnotiaceho úsudku je menej prísna, ak sú informácie už známe širokej verejnosti*“. V rozhodnutí *Feldek v. Slovensko* Európsky súd pre ľudské práva uviedol: „*...Súd zásadne nemôže prijať tvrdenie, že hodnotiaci výrok môže byť za takýto považovaný, len ak je sprevádzaný faktami, na ktorých bol výrok založený... Nevyhnutnosť spojenia medzi hodnotiacim výrokom a faktami na jeho podporu sa môže pohybovať od prípadu k prípadu podľa osobitných okolností. V tejto veci je Súd uspokojený tým, že hodnotiaci výrok, ktorý urobil sťažovateľ, bol založený na informáciách, ktoré už boli známe širšej verejnosti...*“.

V predmetnom spravodajskom príspevku mimo iného odznelo aj vyjadrenie ku kandidatúre Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky, v rámci ktorého Katarína Batková, riaditeľka občianskeho združenia VIA IURIS uviedla, cit.: „*Myslíme si, že to naozaj nie je ani náhodou vhodná nominácia na člena Súdnej rady. Máme na to niekoľko dôvodov a teda ja som prekvapená, že sudcovský členovia Súdnej rady sa zatiaľ neozvali, že nominantom za člena Súdnej rady je človek, ktorý kandidoval z prvého miesta na kandidátke politickej strany a dvakrát kandidoval za prezidenta. Jeho posledné vyjadrenia vo verejnom priestore sú čisto politického rázu, pretože už sa nedá hovoriť o tom, že pán Harabin je sudca, aj keď bývalým sudcom je, ale je omnoho viacej politikom. Takéto hlasy proti nominácii s prípadným politickým pozadím, ale hlasno zaznievali v prípade nominácie pána Gábríša do Súdnej rady, ale teraz v súčasnosti nezaznievajú. Takže naša prvá veľká výhrada je to, že pán Harabin je v prvom rade politik v poslednom období a nie sudca alebo nezávislá osobnosť. Zároveň si treba*

² Škop, M. – Waschková Císařová, L.: Objektivita a vyváženost v rozhlasovém a televizním vysílání: nepochopený mýtus rovnosti všech hlasů. Právník 5/2023, s. 392.

³ Napr. BARTOŇ, M.: Svoboda projevu: principy, garance, meze. Praha: Nakladatelství Leges s. r. o., 2010, s. 85.

pripomenúť to, čo sa dialo počas toho, ako pán Harabin bol predsedom Najvyššieho súdu alebo predsedom Súdnej rady, keď ešte tieto funkcie boli spojené, boli sme svedkami viacerých účelových disciplinárnych konaní voči kritikom pána Harabina, priamo na Najvyššom súde, spomeňme prípad pána Paludu. Rovnako tak sme boli svedkami toho, že pán Harabin rozhodoval podľa osobných preferencií a sympatií o výške odmien pre sudcov Najvyššieho súdu. Niektorí dostali niekoľko tisíc eur, niektorí dostali 50 eur a jednoducho to sa dá považovať za vnútornú korupciu na Najvyššom súde. Jednoducho jeho konkrétne kroky, jeho minulosť pôsobenia v pozícii predsedu Najvyššieho súdu a predsedu Súdnej rady, ako aj jeho politická súčasná angažovanosť, podľa nás na túto pozíciu absolútne diskvalifikuje.“

Na úvod možno konštatovať, že hoci diskusia s riaditeľkou občianskeho združenia VIA IURIS, Katarínou Batkovou, bola formálne zaradená a odvysielaná v rámci spravodajského programu *Noviny*, tým, že táto diskusia bola oddelená od informácií spravodajského charakteru a obsahovala komentáre a názory (hodnotiace úsudky) respondentky na aktuálne udalosti súvisiace s členstvom v Súdnej rade Slovenskej republiky, tak svojou povahou predstavovala žáner typický pre publicistiku, resp. pre program aktuálnej publicistiky.

Katarína Batková vo svojom hodnotiacom výroku vyslovila kritický názor na kandidatúru Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky, pričom jej argumenty boli podložené konkrétnymi skutkovými okolnosťami, ktoré sú známe z jeho verejného pôsobenia. Okolnosti, kvôli ktorým Štefan Harabin nie je podľa slov Kataríny Batkovej vhodným kandidátom na člena Súdnej rady Slovenskej republiky boli v minulosti medializované⁴ a sú známe širokej verejnosti, čo v súlade s vyššie uvedenými rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva (*Otegi Mondragon v. Španielsko a Feldek v. Slovensko*) predstavuje preukázateľný a dostatočný skutkový základ na vyjadrenie hodnotiacich úsudkov tohto charakteru bez nutnosti uvádzania všetkých podrobností o faktoch, na ktorých je hodnotiaci úsudok riaditeľky VIA IURIS, Kataríny Batkovej založený. Riaditeľka VIA IURIS teda neuviedla žiadne kontroverzné či nové fakty, ktoré by dovedy neboli verejne známe, a na ktoré by z tohto dôvodu bola moderátorka povinná osobitne reagovať a mechanicky ich vyvažovať.

Katarína Batková bola do programu pozvaná z titulu svojej funkcie ako riaditeľky občianskeho združenia VIA IURIS. Predmetné občianske združenie zameriava svoju činnosť na pomoc ľuďom zúčastňovať sa na rozhodovaní o veciach verejných. Cieľom tohto občianskeho združenia je ochrana ľudských práv, rozvoj demokracie, právneho štátu a občianskej spoločnosti, zvyšovanie kvality života občanov a pod.⁵ Občianske združenie VIA IURIS je vo všeobecnosti považované za odborný a nezávislý subjekt od politických strán (či už koalície alebo opozície) v oblasti práva a spravodlivosti. Činnosť VIA IURIS je zameraná na ochranu právneho štátu a nie na presadzovanie politických záujmov. V tomto zmysle je možné vnímať toto občianske združenie ako neutrálny zdroj v politicko-právnych otázkach, aj keď názory členov tohto občianskeho združenia môžu byť v určitých prípadoch kritické voči politicky aktívnym osobám alebo rozhodnutiam a názorom takýchto osôb.

V predmetnom prípade teda nešlo o diskusiu moderátorky s aktívnym politikom, ktorý by svojimi vyjadreniami ašpiroval o sympatie divákov a prenesene o politickú moc, a ktorý by tak vyžadoval vyššiu mieru vyvažovania zo strany moderátorky. Diskusia teda nebola vedená ani s aktívnym predstaviteľom opozície, ktorý by mohol priestor v rámci predmetného príspevku využiť na politickú kritiku koalície alebo na adresovanie osobných útokov voči Štefanovi Harabinovi ako koalíčnému nominantovi. Práve naopak, rozhovor sa niesol v odbornom duchu. Táto skutočnosť vytvára odlišné podmienky, ktoré

---

⁴ [Prezidentské voľby: Kto je Štefan Harabin? - Index SME](#)
[Obžalovali Harabina. Za svoj status môže dostať až tri roky za mrežami | ta3](#)
[Spor sudcu s Harabinom ide na Ústavný súd - www.sme.sk](#)
[ESLP dal za pravdu Harabinovmu kritikovi | TVNOVINY.sk](#)

⁵ [Čo robíme - VIA IURIS.](#)

nevyžadujú rovnakú mieru vyvažovania názorov zo strany moderátorky, ako by to bolo v prípade konfrontácie medzi predstaviteľmi rozdielnych politických postojov alebo pri rozhovore s opozičným politikom, ktorého záujmom by mohol byť priamy konflikt s koalíčnou stranou.

Katarína Batková v predmetnom spravodajskom príspevku ponúkla divákovi analýzu aktuálnych udalostí v Súdnej rade Slovenskej republiky. Z povahy vecí ide o analýzu do určitej miery subjektívnu. Interpretácia posledných udalostí v Súdnej rade Slovenskej republiky zo strany Kataríny Batkovej vychádza zo subjektívnych preferencií a hodnotových nastavení. Úloha moderátorky z hľadiska povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť programu by mala byť v prípade tohto typu diskusie skôr v dozeraní nad celkovým vyznením rozhovoru s respondentkou a tým, či závery Kataríny Batkovej odrážajú daný skutkový stav, ako v mechanickom vyvažovaní jednotlivých jej kriticky ladených hodnotení na adresu nominácie Štefana Harabina.

Na základe vyššie uvedeného, máme za to, že v danom prípade by kladenie doplňujúcich alebo kritických otázok zo strany moderátorky bolo mechanickým vyvažovaním a moderátorka nemala v predmetnom prípade povinnosť osobitne reagovať na kriticky vyznievajúce komentáre riaditeľky občianskeho združenia VIA IURIS, Kataríny Batkovej.

Úlohou Rady preto v predmetnom správnom konaní je posúdiť, či skutočnosť, že v predmetnom spravodajskom príspevku bolo odvysielané hodnotiace vyjadrenie riaditeľky VIA IURIS si vyžadovala aj odvysielanie reakcie Slovenskej národnej strany ako navrhovateľa Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky, teda či bol v programe daný priestor názorom, ktoré sú vo vzťahu ku konkrétnej téme programu významné a relevantné.

Z účelu požiadavky vyváženosti možno v špecifických okolnostiach predmetného prípadu vyvodiť, že väčší dôraz na vyváženosť spravodajského programu musí byť uplatnený vtedy, keď má téma spravodajského príspevku výraznejší vplyv na formovanie demokratickej diskusie a verejnej mienky, a teda aj na fungovanie štátu. To platí napríklad v prípade, ak sa téma spravodajského príspevku týka napr. politického sporu alebo aktuálnej verejnej politiky, pretože názory divákov alebo poslucháčov na otázky týkajúce sa politického sporu alebo aktuálnej verejnej politiky sa následne odrážajú aj vo voľbách a formujú fungovanie a podobu štátu.

V prípade, ak sa téma spravodajského príspevku týka politického sporu alebo aktuálnej verejnej politiky, existuje verejný záujem na tom, aby si diváci mohli urobiť názor na základe pluralitných a rôznorodých informácií odvysielaných v tomto spravodajskom príspevku. To znamená, že by sa z konkrétneho spravodajského príspevku diváci mali dozvedieť o významných a relevantných názoroch všetkých relevantných strán.

Možno skonštatovať, že diskusia odvysielaná v rámci predmetného spravodajského príspevku bola svojim obsahom zameraná na *závažné otázky týkajúce sa aktuálnej verejnej politiky*, pretože táto otvorila viacero zásadných otázok spojených s nezávislosťou súdnictva, politickým zasahovaním do justičných procesov, právnym štátom a transparentnosťou procesu odvolávania členov Súdnej rady Slovenskej republiky. Každá z týchto otázok má priamy dosah na dôveru verejnosti v súdny systém, čo je kľúčovým prvkom verejnej politiky a demokratického fungovania štátu.

Súčasne predmetná diskusia je témou týkajúcou sa *závažného politického sporu, resp. závažnej politickej kontroverzie* medzi opozičnými a koalíčnými stranami. Opozícia obviňuje koalíciu z pokusu získať kontrolu nad Súdnou radou Slovenskej republiky, vyjadruje svoje obavy o apolitickosť a nezávislosť Súdnej rady Slovenskej republiky a kritizuje nomináciu Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorého navrhla strana vládnej koalície – Slovenská národná strana.

Možno preto stanovisko Slovenskej národnej strany ako navrhovateľa ku kriticky vyznievajúcim vyjadreniam na adresu jej nominanta považovať za relevantné, resp. významné vo vzťahu k téme

príspevku, ktorá sa v jeho časti venovala kandidatúre Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky. Preto mali byť v rámci predmetného spravodajského príspevku sprostredkované dôvody tejto nominácie a navrhovateľ mal dostať priestor na jej obhajobu v kontexte kriticky vyznievajúcich vyjadrení. Vyjadrenie navrhovateľa by poskytlo verejnosti pohľad na to, aké kvality alebo skúsenosti kandidát prinesie do Súdnej rady Slovenskej republiky a prečo je podľa názoru navrhovateľa pre túto pozíciu vhodný.

Stanovisko Slovenskej národnej strany k nominácii Štefana Harabina je teda relevantné, pretože poskytuje vysvetlenie a kontext pre výber tohto kandidáta, umožňuje verejnosti posúdiť dôvody tejto voľby a prispieva k diskusii o hodnotách, ktoré majú byť v Súdnej rade Slovenskej republiky zastúpené. Nejde teda o nedôležitý názor irelevantného aktéra. Odvysielanie stanoviska navrhovateľa v predmetnom spravodajskom príspevku by teda nebolo zbytočným, mechanickým alebo neprímeraným uplatnením požiadavky vyváženej spravodajského programu.

V zmysle vyššie uvedeného možno konštatovať, že stanovisko Slovenskej národnej strany ako navrhovateľa Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky malo byť v predmetnom spravodajskom príspevku obsiahnuté, resp. sprostredkované.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného možno konštatovať, že tým, že predmetný spravodajský príspevok „Mazáka odvolali zo Súdnej rady SR“ odvysielaný v programe *Noviny* na programovej službe JOJ 24 dňa 2. 5. 2024 o cca 15:00 hod., neobsahoval stanovisko navrhovateľa Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky, účastník konania MAC TV s.r.o. **nezabezpečil objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu a porušil § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

* * *

K aplikácii ústavného testu proporcionality pri obmedzení slobody prejavu

K posúdeniu ústavnosti obmedzenia slobody prejavu vysielateľa a k aplikácii ústavného testu proporcionality pri obmedzení slobody prejavu možno uviesť, že sloboda prejavu, zakotvená v čl. 26 Ústavy SR, patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR „Sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.“. Podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy SR „Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.“.

Avšak sloboda prejavu nie je bez hraníc, t. j. nemá absolútny charakter. Ústava SR v čl. 26 ods. 4 ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií, a to nasledovne: „Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“. V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprímeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Z toho vyplýva, že sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprímeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov

iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie slobody prejavu musí

- vyplývať zo zákona (požiadavka legality),
- sledovať legitímny cieľ (požiadavka legitimacy), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (požiadavka proporcionality).

Ústava SR za legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu považuje ochranu **práv a slobôd iných**, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu.

Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky, je nanajvyš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákom, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci spravodajského programu a cieľ zákonného obmedzenia slobody prejavu je teda treba vidieť v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne informovaný s možnosťou utvoriť si na predmetnú tému alebo kauzu vlastný názor. Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda naplnená.

Sloboda prejavu a právo na šírenie informácií je zakotvené aj v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru „Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.“. Legitímne ciele obmedzenia slobody prejavu sú stanovené v čl. 10 ods. 2 Dohovoru, ktorý znie: „Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo **práv iných**, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.“

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že je legitímne obmedziť slobodu prejavu aj pri zabezpečovaní objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky. Ako už bolo uvedené vyššie, Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *Manole a iní v. Moldavsko* (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že skutočné a účinné uplatňovanie slobody prejavu nezávisí len od povinnosti štátu nezasahovať do slobody prejavu, ale môže od neho vyžadovať, aby prijal pozitívne ochranné opatrenia, pričom vzhľadom na význam slobody prejavu „štát musí byť konečným garantom plurality“. V tomto rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby „verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine“. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že „ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu...“, „pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti“. Vyžaduje sa zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.“

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola „*potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov*“, pričom „*cieľ zásahu v tomto prípade bol legitímny podľa tretej vety článku 10 ods. 1*“ Dohovoru a zásah tiež „*zodpovedal legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10*“ Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *ATV Zrt v. Maďarsko* (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa „*bolo určené na zabezpečenie práva publika na vyvážené a nezáujaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ „ochrany práv iných“*“. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* (rozhodnutie Veľkej komory z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania nestrannosti vysielania o veciach verejného záujmu „*zodpovedá legitímnemu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10*“ Dohovoru.

Požiadavku proporcionality je potrebné zohľadniť pri výklade a aplikácii konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade a pri rozhodovaní, či existujúci skutkový stav možno subsumovať pod konkrétne zákonné ustanovenie, a taktiež pri ukladaní sankcie. V súlade s požiadavkou proporcionality je teda potrebné ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. a ďalšie ustanovenia zákona vykladať takým spôsobom, aby to bolo v súlade s ústavným právom na slobodu prejavu a ústavnými podmienkami jeho obmedzenia.

V tomto konkrétnom prípade je sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvedenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu, sledujúc legitímny cieľ - ochranu práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach.

Zohľadniac celkové spracovanie a obsah predmetného programu a skutočnosť, že povinnosť odvysielania stanoviska navrhovateľa Štefana Harabina za člena Súdnej rady Slovenskej republiky v predmetnom spravodajskom príspevku nepredstavuje neprimeraný zásah do tvorby a vysielania spravodajstva, a vzhľadom na povahu sankcie, ktorou je upozornenie na porušenie zákona a ktoré nemá ekonomický dopad na účastníka konania, je zásah do slobody prejavu účastníka konania proporcionálny a ústavne prípustný. Sankcia za porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. – upozornenie na porušenie zákona – je preto obmedzením práva vysielateľa na slobodu prejavu a šírenie informácií, ktoré je z ústavného hľadiska proporcionálne a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na ochranu práv a slobôd iných a ochranu verejného poriadku.

* * *

ZÁVER:

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.